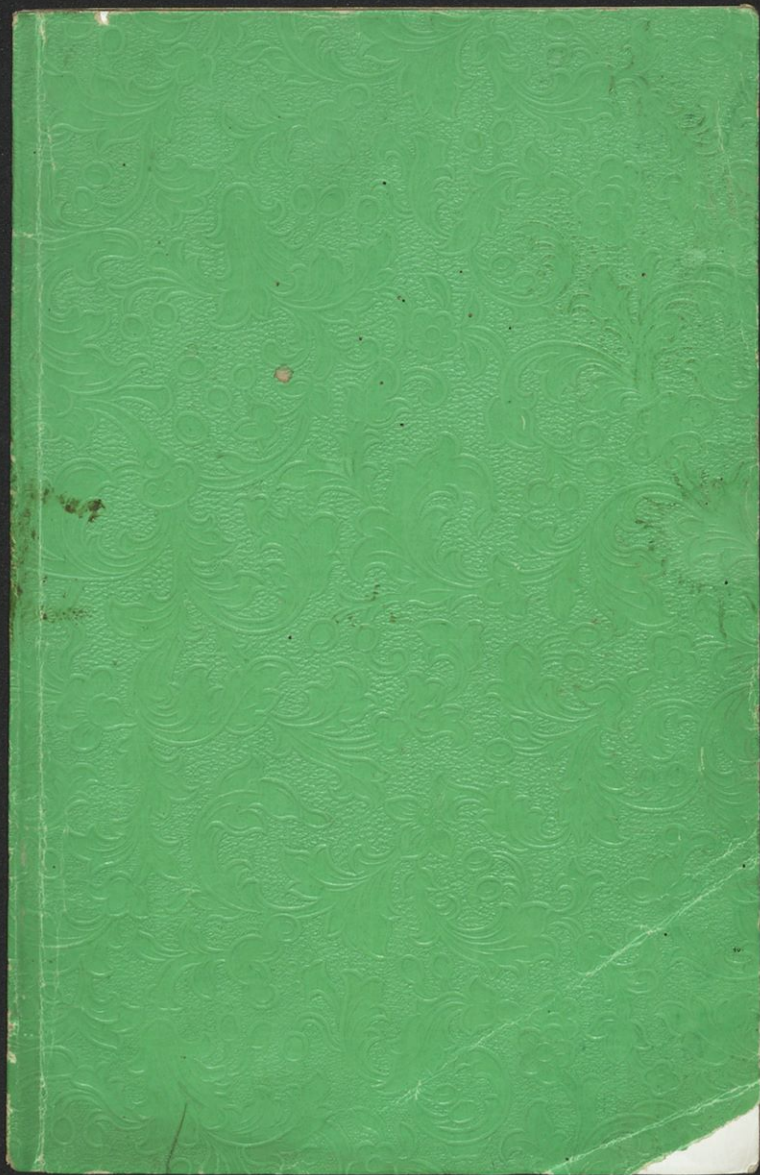
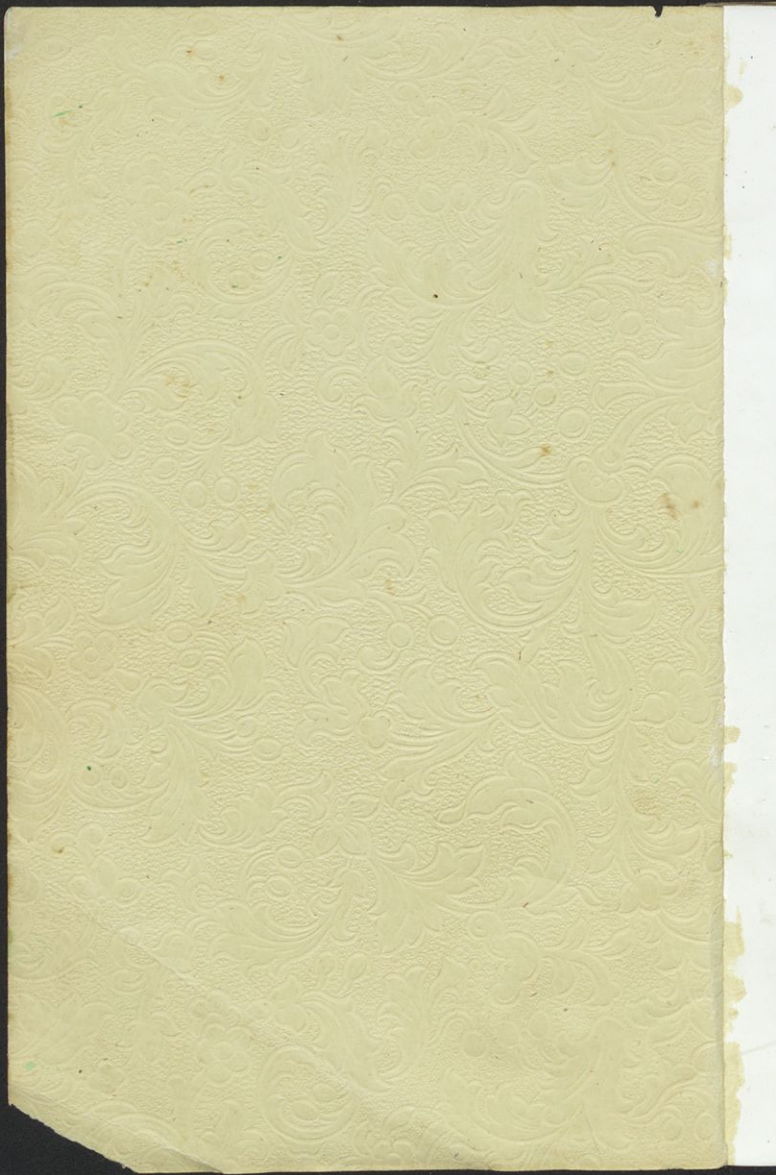

SPOMIN

na

zlato novo mašo

in

slovesno obhajanje godú

visokočastitiga gospoda

JERNEJA URŠIČA,

fajmoštra v Kamni gorici itd.

24. velkiga serpana 1859.

V LJUBLJANI.

Natisnil Jožef Blaznik.

516370

516370

05 -11- 1999

199915790

vij se s cvetjem dans ravnica!

Veseli dan se ti žarí! —

Omij si, kovačija, lica,

Veselje novo se rodi!

Tvoj dušni oče v službi sveti

Dosegli god so petdeseti!

Stoletja pol se je vtopilo,

Častiti starčik, pred Teboj, —

Nabralo tud zaslug število,

Ki hrani jih vinograd Tvoj!

Ne samo kraj in domovina,

Tud daljni svet se Te spominja.

Zató ovenčaj se ravnica,

Veseli dan se ti žarí! —

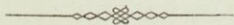
Omij si, kovačija, lica

Vošilo naj ti 'z serec puhti:

Še dolgo naj nam Bog ohrani

Očeta, naj jih hud'ga brani!

A. Praprotnik.

516370

It is a common law
You can do it
Only if, however, you
I can't see it
You shall not
I can't see it

It is a common law
You can do it
Only if, however, you
I can't see it
You shall not
I can't see it

It is a common law
You can do it
Only if, however, you
I can't see it
You shall not
I can't see it

A. Proprietor.

05-11-1999

Sv. Jerneja dan, to je, 24. u. m. se je v tem gorskim kraju godilo in obhajalo, kar je vredno, da se zapiše in se v spominu ohrani. Ondotni dobro znani v. č. in mnogozaslužni fajmošter, g. Jernej Uršič, so obhajali s svojim godam vred svojo petdesetletnico, zlato novo mašo. In kakor ozališek k tej slovesnosti je bil ravno ta dan tudi god gosp. kaplana, šolska skušnja in zahvala po dokončani šoli. Vse je bilo tako lepo zedinjeno in spleteno, da je bilo vsako pričujoče serce prijetno ginjeno in s svetimi občutki navdajano. Naj v spodbudo drugim to lepo godovanje nekoliko razložimo.

V predvečer o mraku zagermí strél od nasprotniga hriba (z Naverečjiga) čez dolino. To je bilo znamenje, da zdaj se ima pričeti prelepo ognjilo (Feuerwerk), ki so ga bili prijetli in častivci gosp. zlatomašnika zoper njih vednost naročili in napravili. Bile so tako mične in prijetne ognjoigre, da so vsi stermeli, zlasti pa ljudje, ki nikoli še kaj taciga niso vidili. Opomnimo tukaj, da visokočastiti jubilent so mislili ta svoj dvojin imenitni god na tihama opraviti, in se usmiljenimu Bogu zahvaliti, da jih je toliko let dobrotno vodil, varoval in ohranil, ter jim dal toliko starost doživeti; le na prošnje svojih prijatlov in častivcov so se dali pregovoriti, da so to slovesnost bolj očitno in slovesno obhajali.

Streljanje in slovesno zvonjenje zjutraj je veseli dan napovedovalo. Proti osmi uri je bila z drugo novo mašo

sklenjena tudi zahvala za srečno dokončanje šolskiga leta. Do 130 praznje napravljenih šolskih otrok je v dvojni versti stalo od duhovske hiše tje do cerkve, pri vratih pa so čakale belo oblečene nedolžne deklice in pred njimi učenec s šolskim banderam v rokah. V duhovski hiši je bilo zbrano več duhovskih in deželskih gospodov in prijatlov visokočastitiga gospoda zlatomašnika. Tamkaj so se gg. duhovni napravili za veliko sv. mašo. Duhovni spremniki k altarju so bili vv. čč. in čč. gg.: Radolski dekan, Simon Vovk, veliki diakon, — Henrik Kahl, fajmošter iz Kroke, diakon, — Matevž Meršol, podvodja ljublj. škofijskiga semeniša, poddiakon, — Anton Jerina, javorski lokalist in domači kaplan štabinista, ceremonar pa novoposvečenec Jož. Zupan. Strežnika ali ministranta pri ti sveti sekundici sta bila dva stara skušena prijatla in spoštovavca gosp. fajmoštrova, blagorodna gospoda tergovca: Primož Hudovernik v Ljubljani, in Fr. Interberger v Belaku, rojena Radoličana, kjer so zlatomašnik več let blagerno ko duhoven delali in se trudili. Naj pristavimo, da tudi neki dunajski duhoven, profesor v Terezijanovim, so bili pričujoči. Gospod jubilent so bili rojeni v Idrii *) 23. vel. serpana leta 1784 in mašnik posvečeni v Ljubljani 9. veliciga serpana 1809, tedaj so bili ta dan stari 75 let in 5 dni, — z obema ministrantama vred pa blizo 180 let. Služili so prvič v Radolici kakih 6 let, potlej so bili beneficiat v Kropi do leta 1819, na to so prišli v Kamno

---

*) Gospod jubilent so bili do 4. latinske šole v Idrii, vse druge šole pa so v Ljubljani od l. 1801 do 1809 doveršili. Od l. 1809 do 1815 so bili katehet, učenik in kaplan v Radolici; potem do 1819 beneficiat in farni oskerbnik v Kropi, od 1819 do zdaj pa ondotni fajmošter.

gorico, kjer so dozdej zadovoljno živeli in pri svojih zaslugah niso nikoli po kaki vikši stopinji segali, torej so toliko obilniši njih zasluge za nebesa.*) V takim spremljanji se tedaj častitljivi zlatomašnik podajo v procesii za banderi itd. k cerkvi in skoz vélike vrata pred véliki altar, de bi se tamkaj prav ponižno zahvalili neskončno usmiljenimu Bogu, de jih je toliko let tako dobrotno vodil, ohranil in toliko nevarnost obvaroval, pa tudi prosit, de bi jim dodelil še vse daljne zaderžke zveličanja premagati in enkrat srečno stopiti skoz vrata večnosti v boljši življenje, in de bi tudi vse sebi zročene ovčice tje gori seboj veselo pripeljali.

Desiravno ljudstvo od te slovesnosti poprej ni vedilo, so bili vendar na zvonilo kar hitro cerkev napolnili. Vidilo se je častitimu starčku pri slovesni sv. maši, de jim zahvala res iz serca gre, zlasti ko so visoko proti nebesam povzdignili roke pri besedah: „Gratias agamus Domino Deo nostro: hvalo dajajmo Gospodu našimu Bogu!“ So pa tudi pri tolikih letih brez očjal brali, se tako kerpko obnašali in močno peli, de se je vsakimu čudno zdelo in se mora to posebni dobroti Božji pripisovati. Po slovesni sv. maši z blagoslovama je bila zahvalna pesem ali Te Deum.

Po občnim zajuterku in sprejetih prijaznih vošilih so se gospodje podali v učilnico k šolski skušnji. Prav lepo je bilo slišati, ko so se otroci dobro odrezovali in razodevali, de je trud in gorečnost gg. kateheta in pa vsakdanjiga učenika pri njih lep sad rodil.

*) Naj opomnimo memgredé, de devetnajst pohvalnih pisem od raznih gospostev in vradnj spričuje, koliko iskreni so bili g. fajmošter vselej za blagor svojiga bližnjiga, zlasti ob hudi lakoti l. 1817, in ob koleri v Kamnogorici 1855. Zanesljivo je hvaležna molitev tolaženih ubožcov pripomogla k njih visoki starosti, in bo še bolj pripomogla k nebeški slavi.

Po opravljeni skušnji je imel serčni učenec Andrej Bohinec naslednji nagovorček, s katerim je bil vse priučoče razveselil, šolske otroke pa tako ginil in pretresel, da so obilne solzice njih nedolžne lica oblivale:

Prečastiti gospodje in vsi priučujoči prijatli!

Dovolite mi, da v imenu vsih učencov in učenk očitno pred vami govorim. Danes je dan veselja — veselja za nas učence, pa tudi za častitljive gospode in druge priučoče prijatle. Danes smo pokazali, koliko smo si preteklo šolsko leto prizadevali potrebnih naukov se naučiti. Ali komu smo se za vse to zahvaliti dolžni? Naj prvo večnemu Bogu, potem Vam, ljubi gospodje učenci, ki ste se dan na dan trudili z nauki nas navdati, ki glavo urijo in serce blažijo.

Sprejmite pa tudi posebno Vi, prečastiti gospod fajmošter! preserčno zahvalo, ker ste vravnali, da šolo imamo, v kateri se mi, in se bodo tudi še naši bratje in sestre v prihodnje lepih naukov učili; prederzujem se, ker se danes veseli spomin Vašiga godú in sicer že 75to, in 50to leto v Vašim duhovskim poklicu obhaja, Vam v imenu vsih učencov in učenk v ta veseli dan veliko srečo vošiti. Bog Vas živi še veliko let, v blagor in veselje naše in kamenške fare.

Zahvalujem se tudi prav priserčno Vam, prečastiti gospod šolski ogleda! in vsim drugim častitim gospodam in poslušavcam, ker ste nas danes počastili, in tako kamenški fari veliko čast, nam pa toliko nedolžniga veselja napravili.

O prosim tudi vas, ljubi tovarši in tovaršice, da bi nikoli ne pozabili lepih naukov, ki ste jih v šoli sprejemali; posebno prosim še tiste prav priserčno, kateri ste preteklo leto le malo in zanikerno v šolo hodili, prizadevajte si za

naprej, bolj pridni biti, de ne bote z lenobo žalili Boga, in svojih učenikov.

Vsi skupaj pa, dragi tovarši in tovaršice, zročimo vse svoje življenje ljubeznjivimu Bogú, svojimu Zveličarju Jezusu Kristusu in njegovi Materi Devici Marii, — in gotovo bomo srečni časno in večno.

Po razdeljenih hvalnih darilih med naj pridniši učence je dobil še vsak otrok od v. č. gosp. fajmoštra v popirček zavit srebern denar, de bi bolj živo pomnil, kdaj so imeli njegov ljubljeni duhovni pastir zlato sv. mašo. Med deljenjem daril in družih spominkov so zunaj peli pesem: „Popotvanje, bratje, je naše življenje.“ Vsa šola je bila polna gostov in poslušavcov in vsi so šli razveseljeni in zadovoljni narazen.

Pri naslednjim gostoljubnim kosilu, ki so ga bili v. č. zlatomašnik svojim prijatlam napravili, so nar pred v. č. gospod Vovk napili gospodu jubilantu. Pri ti priči je zagermelo streljanje od nasprotniga hriba, ktero se je potlej zaporedama ponavljalo. Gospod zlatomašnik so nato odgovorili: Danes obhajam dvojin god, svojiga patrona in petdeseto leto svojiga maštva. Pred vsim drugim bodi hvala od mene nevredniga Bogu Očetu, Sinu in sv. Duhu; nadalje hvala vsim pričujočim gospodam, ki so me danes s svojo pričujočnostjo počastili. Vošim vsim pričujočim prečast. gospodam, de bi tudi oni petdeseto leto svojiga duhovstva doživeli in obhajali; vsim pričujočim zakonskim, de bi doživeli in obhajali petdeseto leto svojiga zaročenja; vsim samskim vošim, de bi si po Božji volji svoj stan izvolili in tudi petdeseto leto doživeli. Nekoliko pozneje so gosp. jubilant več zdravie posebej napili in pred sleherno odstavek primerjene pesmice izrekli.

Povzdignili so glas in rekli: Bog ohrani našiga ljubiga cesarja Franca Jožefa, vso cesarsko rodovino, vso vojno, vse ranjene in bolne vojake, ki so kri prelivali za cesarja, domovino in za nas. — Nadalje: Bog ohrani našiga sv. Očeta, vse duhovske in deželske oblastnike itd.; — vse tiste, ktere sim jest kerstil, pričujoče in nepričujoče; — vse moje učence, pričujoče in nepričujoče, posebej prečastitljiviga vikšiga škofa goriškiga gospoda Andreja Golmajerja;*) — vse moje bivši gg. kaplane, pričujoče današnje ministrante, vse šolske gospode: okrajniga in domačiga šolskiga ogleda, vse Kamničane in Kropničane, poslednjič vse, ki se za mir poganjajo

---

*) Njih milost goriški knez in vikši škof, rojeni Radoličan, so bili v Radolici prvi čas svojiga šolanja posebno pridin in moder učenec visokočastitiga gosp. fajmoštra, in Njih blago serce Jih je naklonilo, se pri ti priložnosti svojiga nekdanjiga ljubljeniga učenika hvaležno spomniti ter so jim v prav prijaznim in priserčnim listu srečo vošili. Po vošilu vsih pričujočih se je to pismo med kosilam bralo. — S to priliko opomnimo, de so gospod fajmošter prejeli tudi veliko družih vošilnih pisem od vsih strani, na pr. od visokorodniga gr. Hugona Turna-Valsasina, v kterim blagorodni grof opomni, de so gospod jubiliant že od nekdej naj priserčniši prijatelj gr. Turnove hiše — pravi prijatelj do groba, ker so grofovemu ranjčimu očetu in materi na smertni postelji oči zatisnili. — Tudi ljubljanske gospé Uršulinarice so vis. čast. gosp. jubilitanta ob tim veselim godu počastile. Poslale so jim pozlačeno tablo s prelepo malano razcveteno cvetlico in cvetne peresa v kroni nosijo imena obeh častitih gg. duhovnov in vsih gg. Uršulinaric. Na treh spodnjih zelenih peresih pa se berejo imena treh samostanskih zamurk, ki so gospod fajmošter njih dobrotnik in so jim tudi srečo vošile k temu lepimu godu. Za ta spomin je posebno poskerbela č. M. Benedikta, ki je rojena Kamnogoričanka ter farmanca v. č. gosp. fajmoštra.

itd. Nato je gospod dr. L. Toman gospoda zlatomašnika z naslednjo napitnico nagovoril:

Kipí mi od veselja serce, de mi je sladka priložnost, Vam prečastiti Gospod fajmošter, v imenu vsih tukaj zbranih gospodov izreči preserčno česenje in iskrene vošila; — kipí mi serce, ko se spomnim, de iz Vaše roke na mojo glavo je lila blagoslovna kaplica, ki me je posvetila otroka Božjiga, ko iz Vaših ust so mi donele prvič resnice večne. — Kako imenitna godóva praznujemo danes ob enim! Sedemdeseto in peto leto Vašiga življenja, petdeseto Vašiga duhovskega pastirstva! Oj presrečni Vi, prečastiti gospod fajmošter! de dal Vam je Neskončni in Večni doživeti v sreči in zdravji slavni dan!

Rekel sicer je gerški modrijan, de mladiga bogovi k sebi pokličejo, kteriga ljubijo, — ali kteriga „Bog“ — pravi in „edini“ ljubi, njega pustí dolgo živeti, de končá pozno svoje dneve v korist in prid domovine, človeštva!

Dospeli ste verh mnogozasluženiga življenja. Ozrite se nazaj — z zadovoljnim in radostnim sercam; nam pa dovolite, de se ozremo z Vami vred nazaj v preteklost in opomnimo Vaših zaslug!

Veselo se razlega marsiktera pesmica, ki ste jo zapisali Vi narodu, in pričala bode v prihodnje de Vam je bilo v persih milo serce!

Koliko truda in muda ste imeli shranovaje starinske dragocenosti; koliko ste oteli in obvarovali pogina domačih svetinj, priča naš domač „muzej“ *) in dokazujejo druge

---

*) Opomnimo samo, de se njih ime v darilnih zapisnikih že 91 krat bere, in že spet novih reči v ta namen pripravljenih imajo.

enake shranila. Vsako rodoljubno djanje ste podpirali rado-
voljno in djansko. Hvala in spomin Vam zato ostane v narodu.

V poklicu svojem duhovnem vedno skerbem pastir pre-
stali ste mnogo terpljenja.

Vpepelil je leta 1828 hud požar Kamnogorico. Tre-
balo je podpirati, tolažiti, svetovati in pomagati na noge.

Prišla je huda „kolera“ leta 1855. Strašno je bilo.
Pri delu, na ulicah, v cerkvi — povsod cepajo bolezn
napadeni — v smertno naročje. Stare nožice Vaše plazijo
po revnih stanicah od hiše do hiše. Nevtrudeno ste jim
delili zemeljske in nebeške pomoči? Noč in dan Vas skerb
in ljubezen kličete s hriba visociga od cerkve doli v Kam-
nogorico, kjer sta se bila strah in smert zaročila.

Hvala Vam preserčna, prečastitljivi gospod fajmošter!
Nikdar Vam ne bode pozabljeno Vaše to djanje! Če je bilo
očitno spoznanje zaostalo: Vaša zavest Vas plačuje, v na-
ših srcih Vam je brezmérna zahvala in veden spomin!

Pa Vaša duhovna ljubezen ni se skazovala samó do-
mačim, — čez morje je segla z darili. V Gondokori od
Vas sužnosti oprostena keršena deklica danes moli za Vas
— svojiga rešenika, — očeta! *)

---

*) Znano je, de so gospod fajmošter posebni prijatel afrikanskiga
misijona, kterimu so že mnogotere, zares spomina vredne da-
rove na oltar položili, zlasti tudi več otrók iz sužnosti odku-
pili. Opomnimo samo, de je njih prva črna duhovna hči,
Marija Uršičeva, z Jožefam Vodicom, ki so ga Vodičanje od-
kupili, v Gondokori omožena. Ko so bili gosp. fajmošter od
njene možitve zvedili, so ji prav lepo doto poslali. Tudi ljub-
ljanskim zamurcam so že marsikaj dobriga storili.

„Kteriga „Bog“ ljubi, ga pustí dolgo živeti, de končá pozne svoje dneve v korist in prid domovine, človeštva.“ Srečni tedaj Vi, prečastiti gospod fajmošter, dvakrat in trikrat, ker spolnili namen ste Božje ljubezni!

Srečni živíte še dolgo in dolgo let! Za zdravje Vaše, v srečo Vašo dvigujemo svoje serca k Bogu, dvigujemo zdaj svoje čaše, ki v njih verši vince, kakor kerv v sercih za Vas, in zavpijemo: Bog Vas živi!

Morebiti ne bo prederzno, ako opomnimo, de dobro in vkusno kosilo je nar starši (84letna) kuharica naše škofije sama pripravljala. — 27. u. m. so v. č. gospod fajmošter v spomin veseliga praznovanja tudi uboge domače blagosserčno obdarovali.

Imeli bi še marsikaj povedati, de pa ne bo spis preobširen, prejenjamo in opomnimo samo, de vsi gg. gosti so se razšli razveseljeni in s serčnim vošilam, de bi Bog tako blaziga gospoda zlatomašnika še veliko let njim in drugim v blagor na duši in na telesu poterdoval in zdraviga ohranil.

M. M.

Pristavimo k sklepu pesmico, ki so jo zložili v. č. gosp. fajmošter L. Dolinar in se je pri sveti maši pela.

Sam.

Kaj imate Kamenčani
V tak slovesnim opravi!,
Ste z veseljem vsi navdani
V lepim danes oblačil'?

Vsi.

Naš častiti Gospod oče
Novo mašo spet pojó;
In na verne klečijoče
Svoj svet' blagoslov dajó.

Sam.

Blagor takimu človeku,
K' toljko časa doživí,
De ta svet po dolgim teku
S svetim upam zapustí.

Vsi.

Blagor Njim, pastir duhovni!
Vedno ljubljén' od Boga,
Dobrih del in čednost polni,
Delajo za Jezusa.

Sam.

Dvakrat dvajset let je vladal
Izraelce Mozes znan',
Se s težavami obkladal
Za deželo Kanaan.

Vsi.

Toljko časa Jih imamo
Vladarja mi farmani,
Njih dobrote vsi spoznamo,
Greha vedno varvani.

Sam.

Preč je vojskino vrišanje,
Černih gerlov strašni grom,
Milo ranjenih ječanje,
Zapušenih hiš polom:

Vsi.

Tu je darva svete Maše,
Mirne sprave svet' spomin,
Oh odpusti grehe naše,
Mir ohrani Božji Sin!

Sam.

De bi v tretje še zapeli
Novo mašo kakor zdaj,
Večno krono tam prejeli,
Jo vživali vekomaj:

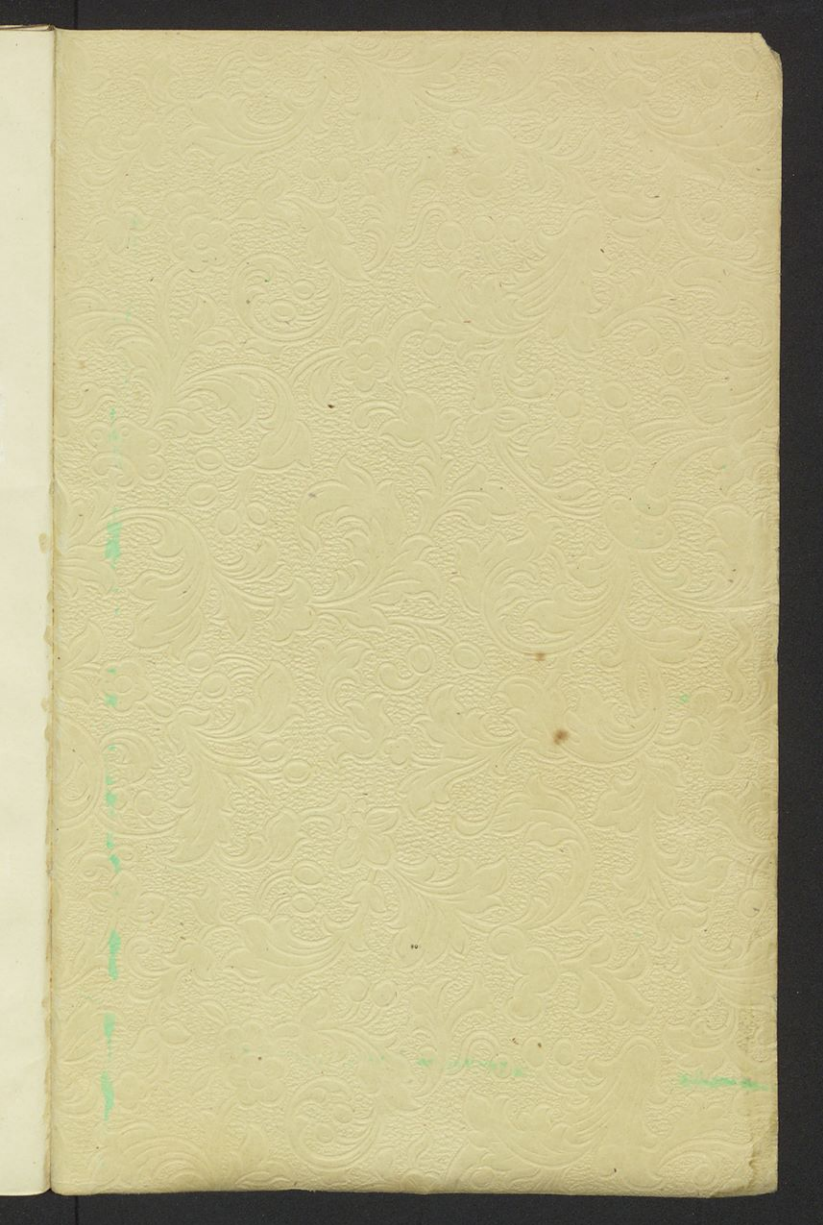
Vsi.

To zdaj za-nje vsi prosimo,
Jezus nas pa vslišal bo,
De nas pelje v visočino
Pelje v sveto nas nebo.

NARODNA IN UNIVERZITETNA
KNJIŽNICA

00000215225

Narodna in univerzitetna knjižnica
v Ljubljani

516370